

د وړکس مینس وړکس مینه

انجینر محمود صافى

مینه په حقیقت کې یو معنوی ارزښت دی چه په لاس سره نه لمس کېږي . او په سترگو نه لیدل کېږي ، او په غوږو نه اوریدل کېږي فزیکي موقعیت نلري . مینه کول په انسانانو کې دهغوی طبیعي غریزه ده او کله نا کله د ژوند په خوالو او نا خوالو کې ډیره زورونکي وی . دلته په اروپا کې په مونږ افغانانو کې د یو ډیر لوړ او با ارزښت معنویت مزه او خوند زمونږ په پاتې ژوند کې ډیر کم رنگه او پیکه دی . د مثال په ډول دلته په مهاجرت کې په اروپا ی هیوادو کې د ژوند د تامین دپاره مادی نعمات خورا ډیر دی خو هرڅه بی خوند اوبی مزی ښکاری ، دلته هوا بدله ، خواړه بدل ، میوی بدلی ، دا هسی خوب لیدل دی دلته د قندهار ، هرات ، مزار ، قندوز ، پروان ، کابل ، میدان ، لوگر ، اولوی ننگرهار د میوو مزه کله شته ده . دلته ژبه بدله ، خلک بدل ، اجتماعی اخلاق او مناسبات بدل ، راکړه ورکړه راشه درشه بدله ، کلتور بدل ، ننگونه او غیرتونه ټول بدل دی . رښتیا هم دلته پرندگان او حیوانات هم بدل دی د مثال په ډول سپی همدلته بدل دی . دلته په 25 اروپای هیوادونو کې چه یو کور ویل کېږي او په یو سیستم اداره کېږي . مونږ د تلویزیون او کوشش ډیر کوو . هغه وړک ارزښت نه په کور کې شته ، نه په ښارو او بازارو کې شته دی ، نه اروپای خلکو سره شته دی ، نه افغانانو سره شته اونه ای موندی شی ، نه په قصر او جگو تعمیرو کې شته دی ، نه په ښکلو او بد رنگه پیغلو او جنکو کې شته دی ، نه په ترخو او خوړو اوبو کې شته دی . خلاصه نه په هوا کې شته دی ، نه په بحرو او اوبو کې شته دی ، نه د طبیعت په جوړښت کې دلته شته دی . داسی انحرگل او کیمیا بوتی دی چه پیدا کول اولټول ای اخر نلري اوداسی اسم اعظم دی چه پیدا کول ای دلته د ژوند تر پایه خورا گران دی . دلته په 21 قرن کې معاصر تخنالوژی او طبابت ای علاج نشی کولی ، ټول لابراتوارونه داکتران او پرو فیسوران ای د علاج څخه عاجز دی . ټول دروان

شنا سی پروفیسوران دهغه نخسه نشی جوړولی اوتحفه کولی . دا ډیره په زړه پوری او دردونکی معما ده .دمثال په ډول یو جراحی پرو فیسور دخپل دژوند په یاداشتونو کی داسی لیکلی دی .سل تنه مریضان می دځنکندن په وخت کی جراحی کړه ، روح می دیوه په تن کی هم پیدا نکره چه کلک می نیولی وای .رښتیا هم د معنوی ارز بنت پیداکول چه فزیکي جوړبنت نلری خورا گران کار دی او زمونږ زړونه ای هر وخت غواړی . ددی ټولو سره سره دهغه ورک شوی معنوی ارز شت د پیدا کولو سوال جواب زما په اند دادی **چه هغه ورکه مینه دوطن مینه ده او هغه ورکی مینی دوطن دختو کورونه دی** او بس .وطن زمونږ ټولو افغانانو گډ کوردی چه تن مو دلته په ارو پا کی اوروح روان مو په وطن کی دی .دا دی هغه چه نه مو غوښتل دزمانی جبر زمونږ په حال چلیږی .راباندی تحمیل شوی اونن ای میلمه یو .ددی ټولو خوالو اونا خوالو سره سره دمتحد گوند دعضویت افتخار لا زمونږ مسوولیتونه درانه کړه او راتلونکی ارمان زمونږ دژوند دتیاری لاری مشعل کیدای شی .رښتیا هم دهغه وطن داوبو سره مینه ، دخوړو اومیوو سره مینه ،دهواسره مینه ،دغرواو دشتوسره مینه ،دهغه پاکی اومقدسی خاوری دجغرافیه سره مینه ،دوطن دوستی سره مینه زمونږ افغانانو طبعی سریشته دی .مونږ افغانان دلته ددریمی کتیگوری افرادو په قطار کی دمرگ دانتظار شپي اوورځی تیرووه .په وطن کی به مود تیاری دسبا کیدو په هیله اوارزو رښتیا هم حق به خپل ځای ونیسی .رنا به راشی ، خوښی او خوشالی به مونصیب شی ، کور به مو خپل شی ، هغه ورکی مینی به بیا زمونږ خپلی شی ، هلته به بیا داولسونو او پرگنوسره ډیر ویارلی او پرافتخاره ژوند ولرو ، هلته به بیا دخپلو شهیدانو په قبرونو شمعی بلی کړو او دتعظیم اواحترام سربه ورثیت کړو ، هلته به بیا دخپلو پلارونو او میندو په قبرونو اوبه وپاشو .په ورکه مینه کی به بیا دهندوکش ، بابا ، سپین اوتور غره ، کاوون او شمشاد په لمنو کی دشپونکی دشپلی ږغ واورو .دچو غکو اوزرکانو اوازونه به بیا زمونږ تر غوږ شی .ورکه مینه به بیا راپیدا شی او مینه به ای مونږ ته سوکالی اوخوشحالی راولی . دا زمونږ حق او زمونږ ارزو ده چه بر یالی کیدونکی ده .په اخر کی ددی یاداشت سره جوخت په ډیر درنښت دمحترمو لوستونکو دپاره دعبدالقدیر وطنوال یو قطعه شعر ډالی کووم .

چه وائی :

لاس کی می امسا چهل تار په سر کچکول گردن کی وای
 کاشکی خپل وطن کی وای
 چیری می گریوان وای گرځیدلی په میرو کی تل
 شپرو جزیرو کی تل
 سرو وینو کی رنگ وای خو دخپل وطن اغزو کی تل

شارو جزیرو کی تل
 سرو وینو کی خوہن یم نہ دبل کلی گلشن کی وای
 کاشکی خپل وطن کی وای
 سوہ سوکرک پہ کور کی رسیدلی نیم پزی سرہ
 ناست وای خپل پردی سرہ
 وای خپلہ کودلہ کی دیو مری جواری سرہ
 ناست وای خپل پردی سرہ
 نہ چہ مسافر پہ شانی ناست پہ بل مسکن کی وای
 کاشکی خپل وطن کی وای
 زہ عبدالقدیر وطنوال ہر ساعت کی ژارمہ
 خپل وطن نہ لارمہ
 مینہ دوطن بہ تر اخرہ سلگی غوارمہ
 خپل وطن نہ لارمہ
 بل دہمسایہ نہ شہ وای داچہ پہ کفن وای
 کاشکی خپل وطن کی وای